

DE KORHAAN

VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

DE KORHAAN

verenigingsorgaan van de vogelwerkgroep het gooi e.o

Redaktie : Henk Hardon
Maarten Klomps
Andries Stoker

Redaktieadres : Gabriëlgarde 42, 1241 AM Kortenhoef, 035-62478

Illustraties : Willy Leurs blz. 70, 72, Fred van Klaveren blz. 65, 74, 78
Maria Zwart blz.68.

Typewerk : Marianne Harder Joke Hardon
Inge Karsemeyer

Verzending : Bep Dwars- van Achterberg, Prinsenstraat 15, Hilversum

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redaktie.

De redaktie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren.

De auteurs zijn persoonlijk verantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdrage.

INLEVEREN COPY : UITERLIJK

INHOUDSOPGAVE

- 59 : Van de redaktie
- 60 : Programma
- 61 : Bestuursmededelingen
- 62 : Aanleg Oeverzwaluwenwand in Huizen
- 63 : Avifauna van het Gooi
- 64 - 66 : Ongestuwde trek
- 67 - 70 : De watervogeltellingen van het IJsselmeer en randmeergebieden in het seizoen 1982-1983
  - 70 : Excursie Amsterdamse Waterleidingplassen te Loenen
  - 71 : Muis eet Sperwer
- 71 - 72 : Een weekend Schiermonnikoog
- 73 : Verslag van de excursie naar de Arkenheense polder
- 73 - 74 : Broedgeval Blauwe reiger op Schoonoord
- 74 - 76 : Ontvangen literatuur
- 76 - 78 : Veldwaarnemingen

VAN DE REDAKTIE

Van het Natuurfotografengilde ontvingen wij een schrijven waarin de richtlijnen voor natuurfotografie uiteen worden gezet. We willen de fotografen onder ons, het belangrijkste niet onthouden:

„Natuuropnamen mogen nimmer ten koste van de natuur worden verkregen, voorkom verstoringen van welke aard dan ook, stel U bescheiden en afstandelijk op, beoefen met name géén nestfotografie. Een goede fotograaf laat de natuur met rust, hij is er zonder gezien te worden.....

Remco Daalder en Hans Brouwer, studenten van de VU, zijn een onderzoek gestart naar de relatie plankzeil-sport en natuurbehoud/beheer. Hun bijzondere belangstelling gaat uit naar de Randmeren. Een ieder die gegevens heeft over verstoringen van watervogels langs de Gooimeer kust wordt verzocht contact op te nemen met Remco en Hans p/a Biologiewinkel, Biologisch Laboratorium VU tel. 020-5482479.

In deze Korhaan zult u een oproep treffen om Bosuil gegevens 1982. Deze gegevens zijn vorig jaar door een inmiddels ex - lid verzameld en niet aan de vereniging afgestaan.

Bij Bosch en Keuning nv uitgevers te Baarn is verschenen Het Boek Leven en Overleven van de auteurs Jan L. Bos en Bert Koetzier.

Het boek schetst per provincie de stand van zaken met betrekking tot natuurbehoud en natuurbedreiging. Aan de hand van Toen, Nu en Dan wordt een beeld gegeven van de natuur zoals wij die "gebruiken".

Het boek behandelt dezelfde onderwerpen als de reeds uitgezonden en in het najaar uit te zenden afleveringen "leven en overleven" van de Vara. Tegelijk met het boek zal onder dezelfde titel een vidiotape beschikbaar komen.

Het boek 128 pagina's groot kost f29,90.

Het broedvogelinventarisatie rapport „Boekesteyn" is verschenen. Het is een interessant stuk werk geworden, waarin naast de inventarisatiegegevens tevens een advies is opgenomen t.a.v. het lanenbeheer. Deze VWG uitgaven nr. 43 ligt in de bibliotheek.

PROGRAMMA

- Zaterdag 13 aug. Trektellingen bij de Hollandse brug. Deze trektellingen zullen vanaf heden iedere zaterdag plaatsvinden.
Vogelaars die mee willen werken aan deze tellingen kunnen zich opgeven bij Ger Blok tel. 03240-16101.
- Zondag 11 sept. Fietsexcursie naar de Noordelijke Eempolders en de Stichtse-Brug, o.l.v. Peter Dieperink.
We vertrekken om 9.00 uur vanaf het gemeentehuis van Eemnes.
- Dinsdag 13 sept. Werk-kontaktavond.
We verwachten u allemaal weer in de Godelinde-Scholengemeenschap te Naarden, om 20.00 uur.
Er zullen wel weer wat waarnemingskaartjes te sorteren zijn, en er moet natuurlijk weer een heleboel bijgepraat worden.
- Donderdag 22 sept. Dia lezing: Vogels aan de kust van Ierland.
De heer H.H.Murris uit Hilversum neemt ons deze avond, aan de hand van dia's, mee naar de Noord en Zuidkust van Ierland.
Op deze eerste avond van het seizoen zijn o.a. Papegaaiduiker, Drieteenmeeuw, Zeekoet, Jan van Gent en Noordse Pijlstorvoer-
gel te zien.
De avond wordt gehouden in de Goede Herderkerk, Simonstevins-
weg 146 te Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

Data's Vogelherkenningskursus;

dinsdagaand	11 oktober
"	18 oktober
"	25 oktober
"	1 november
"	8 november
"	15 november

28-29-30 oktober Weekend Schiermonnikoog.

We overnachten weer in de Jeugdherberg, en gaan weer zoals altijd fietsend van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat het eiland rond.
Als u mee wilt, moet u zich voor 8 oktober opgeven d.m.v. telefonisch contact op te nemen met Joke Hardon tel. 02154-18804 en overmaking van f60,- naar postgiro V.W.G. 2529179 met vermelding "Weekend Schiermonnikoog". De vervoerskosten naar Lauwersoog worden met de bestuurder verrekend.

AANLEG CEVERZWALUWENWAND IN HUIZEN

Het plan van de VWG om bij de haven van Huizen een wand voor ceverzwaluwen aan te leggen is op 29 en 30 april j.l. gerealiseerd.

Vooraf een tiental vrijwilligers van de stichting VGN (die ook al de bekende wand bij de groeve Costermeent heeft aangelegd), geholpen door een enkele VWG-er en een kleine graafmachine hebben gedurende deze twee dagen gezwoegd om dit karwei, wat enigzins tegenviel, te klaren.

Aangezien al enige dagen later crossmotoren de wand bedreigden en bovendien al enige vernielingen waren aangericht, was een degelijke afzetting van de wand en het aanbrengen van beplanting rondom noodzakelijk.

Momenteel is de wand, die ongeveer 12 m. lang is en 3 m. hoog, (nog) niet bezet door ceverzwaluwen, hetgeen niet zo verwonderlijk is gezien het late tijdstip van aanleg en het koude, natte voorjaar. Het blijft de bedoeling om de wand volgend jaar uit te breiden en te perfectioneren, afhankelijk van de plannen van de gem. Huizen in dat gebied.

Peter Dieperink

VERZOEK OM BRAAKBALGEGEVENS, EN MEDEWERKING

Op 11 januari 1983 is in de Godelindeschool een avond genouden waarop braakballen zijn uitgeplozen. Diverse mensen hebben toen materiaal meegenomen om thuis verder te kunnen gaan. Wil ieder die nog gegevens bezit van de partijen die zijn uitgeplozen, deze binnen 14 dagen na het verschijnen van deze Korhaan aan mij toesturen. Na afloop van deze termijn zal met het verslag worden begonnen.

Van de genoemde avond is nog materiaal overgebleven dat nog gedetermineerd moet worden. Liefhebbers kunnen zich bij mij opgeven, zelfs als zij alleen maar de grove scheiding vogels, woel-ware, en spitsmuizen willen uitvoeren. Determinatiemateriaal wordt beschikbaar gesteld.

Vogelwerkgroepleden die braakbalmateriaal beschikbaar hebben, roestplaatsen in de winter kennen of over Gooise cq Vecht-plassen of Eempolder gegevens van braakbal-onderzoek beschikken, kunnen zich eveneens bij mij melden.

Dick A. Jonkers
Juffersland 16
3956 TT Leerseem
03434-51109

I.V.N. AFDELING GOOI EN OMSTREKEN

Het instituut voor Natuurbeschermingseducatie (IVN) houdt zich o.a. bezig met het in brede kring verspreiden van de kennis der natuur en het propageren van de natuurbescherming.

Om dit doel te bereiken organiseert zij regelmatig openbare natuurwandelingen, waarvoor zij tot natuurgids opgeleide leden nodig heeft, die liefst ook vogelkenners zijn.

Om te kunnen blijven beschikken over voldoende gediplomeerde natuurgidsen start de I.V.N. afdeling 't Gooi en omstreken in september a.s. een nieuwe natuurgidsen cursus.

De cursus duurt ongeveer anderhalf jaar, bestaat naast het veldwerk uit 28 theorie avonden, die om de veertien dagen op woensdag avond wordt gegeven in de Erasmusschool in de Kerkelanden te Hilversum. De totale kosten per cursist zijn begroot op ongeveer f 100,—.

Degenen, die interesse hebben deze cursus te volgen kunnen zich aanmelden bij G. Rondhuis, G. v. Amstelstraat 36 te Hilversum tel: 035 - 45216

AVIFAUNA VAN HET GOOI   WERKGROEP WAARNEMINGEN

Wij zijn bezig met de voorbereidingen om de AVIFAUNA van het Gooi samen te stellen. Wij zoeken daarvoor nog een aantal adressen van mensen, die tussen 1935 en 1967 actieve vogelaars waren en lid van een van de jeugdbonden voor natuurstudie. Hieronder volgen de namen, samen met het jaartal waarin ze lid waren. Indien u inlichtingen kunt verschaffen over adressen of verblijfplaatsen wilt U dan contact opnemen met Erik Lam, Van Lenneplaan 6, 1217 NC Hilversum, tel 035 - 12548. De werkgroep "Waarnemingen" dankt U bij voorbaat hartelijk.

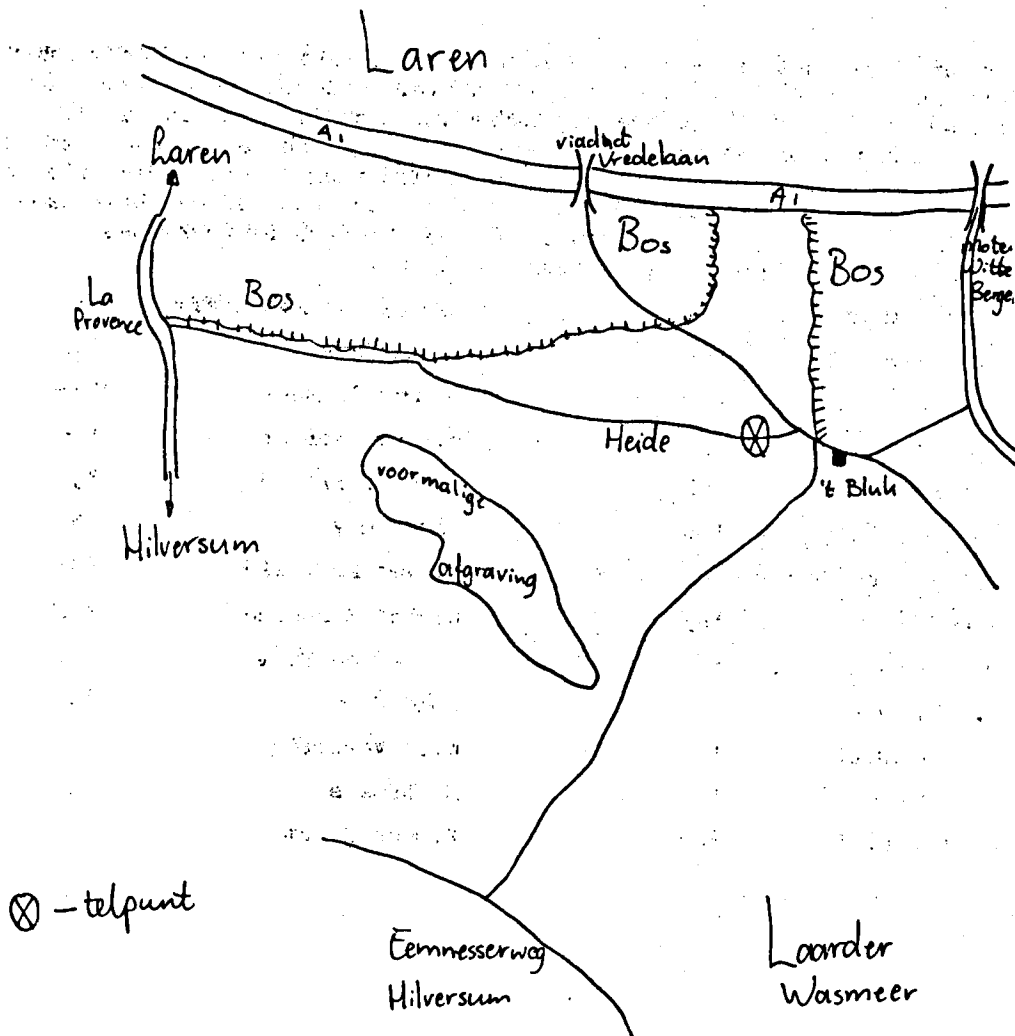
Juri Bekker	'54	Bertus van Koersveld	'35
W.F. Beyerink	'61	M. Manders	'61
Kees Binnendijk	'49	Werner de Moor	'53
Wim de Bolster	'54	Reinout Norder	'56
Stanley Breeder	'51	Hans Over/Ouer	'52
Paul de Bruyn	'56	Chris Rey	'67
Marcel van Deuren	'67	M. van Rosmalen	'61
Jan van Dons	'49	Herman Schuurman	'52
Didi Freudenthal	'56	J. van de Smit	'43
J.J.H. Geurs		Lode Stom	'54
Ron de Haan	'65	Nico Verstregt	'49
Gert de Hoog	'65	H. Wijmans	'47
Joop Kleuver	'49	Rob de Zwart	'53

ONGESTUWDE TREK

De meeste vogels kunnen nogal aardig vliegen. Hoewel ze barrières (gebergten) of onaantrekkelijk milieu (groot open water, woestijn) vaak wel aan kunnen, hebben veel soorten vogels toch de neiging er omheen te vliegen. Aan de rand van zo'n hindernis treedt dan stuwings op. In ons werkgebied blijkt het Gooimeer voor veel soorten vogels (o.a. roofvogels) al zo'n barrière op te leveren. Bij de vernauwingen ervan (Hollandse en Stichtse brug, Huizerpier) treedt dan ook gestuwde trek op. Op goede trekdagen zijn de aantallen passerende vogels hier hoog. Hollandse Brug vaak meer dan 1000 (nog exclusief de Spreeuwen) en het is er dan leuk vogelen.

Dezelfde vogels komen ook over het Gooi/Vechtplasseengebied gevlogen, maar veel meer "verdund". De ongestuwde trek is de meer normale situatie op het Europese vasteland, al zijn er afwijkingen. Zo is er bijvoorbeeld pendel van Kolganzen tussen Zuidelijk Flevoland en Zuidwest-Nederland, komen er veel Bruine Kieken-dieven uit Zuidelijk Flevoland en mogelijk-stuwings langs de A27 ten zuiden van Hilversum. Omdat van deze ongestuwde trek over het Gooi erg weinig bekend is, willen we proberen in de komende 3 jaar een algemeen beeld hiervan te krijgen. Dit willen we doen door van één telpost in het Gooi gegevens te verzamelen:

't Bluk tussen Laren en Hilversum. Zie kaartje.

Deze plaats ligt centraal, is goed bereikbaar en heeft een ruim uitzicht. Het is niet zozeer de bedoeling hier hele dagen te gaan tellen, of tellingen te organiseren, daarvoor is de Hollandse Brug veel beter geschikt. Het blijkt bovendien nogal moeilijk om je voldoende te concentreren op zo'n "grote lege lucht", en in het weekend is de hei ook ongezellig druk. Door zo nu en dan eens een uurtje te tellen moet het voor de hele VWG zeker lukken om wat bruikbare gegevens te verzamelen.

Bij deze werkwijze is enige standarisatie wel nodig:

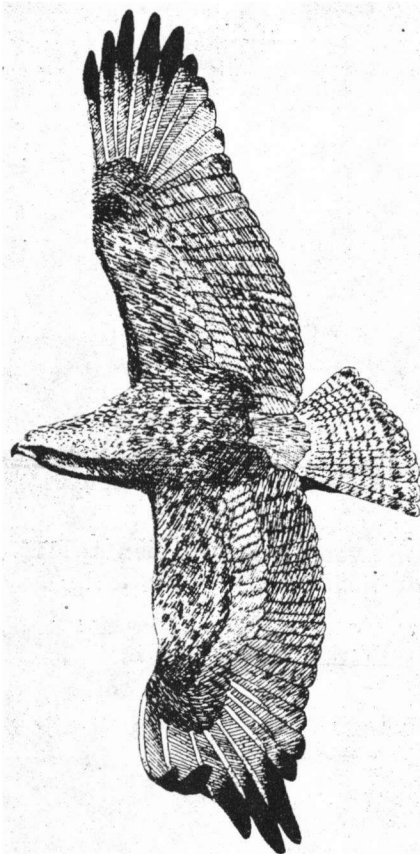
- hele uren tellen (b.v. 12.00-13.00, niet 12.30-13.30);
- intensief kijken, dus de kijker gebruiken;
- alles direct noteren (soort, aantal, vliegrichting, eventueel hoogte en gedrag, trek of lokaal verkeer, leeftijd)
- waarnemers en gebruikte kijkers
- weer (zicht, neerslag, e.d.);

Uw waarnemingen kunt u kwijt bij;

Rick van den Akker

Gooiergracht 15

1251 VA LAREN N.H.

Dit tellen van ogestuwde trek wordt al enige jaren gedaan door Rob Bijlsma met interessante resultaten en leuke waarnemingen. Op de Utrechtse Heuvelrug wordt inmiddels ook veel geteld, ook met bemoedigende waarnemingen. Bob van Poelgeest heeft in dit voorjaar enige overgeschoten uurtjes gevuld op een kapvlakte ten zuiden van het Hilversums Wasmear. Hoewel hij niet steeds zorgvuldig heeft opgelet, lukte het meestal toch wel om iets te zien. Geteld werd steeds 's middags of 's avonds, dus het minst gunstige deel van de dag. Als voorbeelden volgen nu tabellen van pendel en trek.

PENDEL	APRIL		MEI		HERKOMST
	TOTAAL	PRESENTIE	TOTAAL	PRESENTIE	
Blauwe Reiger	2	10 %	2	17 %	Groeneveld
Bergeend	-		1	8 %	Hilv. Wasm.
Wilde eend	2	10 %	2	17 %	Hilv. Wasm.
Havik	-		1	8 %	
Sperver	p	15 %	p	8 %	
Buizerd	minst. 4	65 %	minst. 3	75 %	
Torenvalk	p	30 %	p	8 %	
Boomvalk	3	15 %	-		
Kokmeeuw	+	95 %	+	100 %	Hilv. Wasm.
Houtduif	+	80 %	+	92 %	
Gierzwaluw	82	5 %	42	50 %	Hilversum
Boompieper	2	5 %	-		
Zwarte Kraai	+	55 %	+	42 %	
Spreeuw	-		17	8 %	Hilv. Wasm.

TREK	APRIL (20 UUR)		MEI (12 UUR)	
	TOTAAL	PRESENTIE	TOTAAL	PRESENTIE
Buizerd	-		3	17 %
Bruine Kiekendief	-		1	8 %
Kraanvogel	14	5 %	-	
Kievit	-		1	8 %
Regenvulp	1	5 %	-	
Witgatje	1	5 %	-	
Zilvermeeuw	1	5 %	-	
Visdiefje	1	5 %	-	
Tortelduif	-		5	8 %
Gierzwaluw	1	5 %	6	17 %
Boerenzwaluw	23	25 %	19	75 %
Oeverzwaluw	-		2	8 %
Kauw	2	5 %	-	
Putter	1	5 %	-	
Sijsje	2	5 %	-	
Vink	1	5 %	-	

Totaal = totaal aantal, van alle richtingen geteld.
 Presentie = $\frac{\text{aantal uren waarin soort werd waargenomen} \times 100}{\text{aantal getelde uren}} \%$

Tot slot volgt een voorbeeld van een tellijst zoals ze in de Korhaan van september zullen worden bijgevoegd.

Voorbeeld tellijst.

Plaats	Datum	Uur .....
Waarnemer		Kijker
Medewaarnemer(s)		
Weer. windkracht	zicht	m.
windrichting	bewolking ...	%
neerslag?		
Soort	Aantal	Richting
		Bijzonderheden, bv.:
		trek/ter plekke
		hoogte
		leeftijd
		sexe.

Rick van den Akker
 Gooiergracht 15
 1251 VA LAREN N.H.
 tel: 02153 - 83071

Bob van Poelgeest
 O. van Noortstraat 83
 1212 AP HILVERSUM

DE WATERVOGELTELLINGEN VAN HET IJSSELMEER EN
RANDMEERGEBIEDEN IN HET SEIZOEN 1982-1983

Adri Vermeule

Voor het hele IJsselmeergebied plus de Randmeren werden drie tellingen gehouden en wel in november, januari en maart. De telgegevens van maart zijn helaas nog niet in ons bezit.

Hier volgt een overzicht van deze tellingen, waarin onzedrie trajecten zijn verwerkt.

Traject I Hollandsebrug - Huizerpier

	<u>sept '82</u>	<u>okt</u>	<u>nov</u>	<u>dec</u>	<u>jan '83</u>	<u>febr</u>	<u>maart</u>
Roodhalsfuut	—	—	—	4	—	—	—
Geoorda fuut	—	—	1	2	—	—	—
Fuut	200	204	350	125	123	15	150
Dolvaars	—	6	—	—	—	—	—
Wilde eend	3700	492	550	81	180	23	195
Wintertaling	48	37	120	30	9	5	9
Krakeend	100	43	15	1	—	—	3
Smient	—	—	2	—	—	—	—
Pijlstaart	—	10	20	—	—	—	2
Sloboend	13	656	480	3	—	—	2
Zwemend niet gedet.	400	—	465	—	—	—	—
Knobbelzwaan	33	—	9	—	—	—	7
Kleine zwaan	—	429	358	16	—	—	—
Grauwe gans	—	—	—	1	—	—	—
Kolgans	—	—	—	1	—	—	—
Krooneend	—	—	—	—	—	—	—
Kuifeend	12	5	—	—	17	30	30
Tafeleend	134	400	120	81	16	25	9
Brilduiker	1	2	40	10	16	5	1
Grote zeeëend	—	—	—	2	—	—	—
Grote zaagbek	25	—	3	108	40	33	25
Middelste zaagbek	1	—	—	—	—	—	1
Nonnetje	—	—	—	6	—	—	—
Bergeend	—	20	70	18	7	18	70
Meerkoet	57	70	8	19	69	134	66
Waterhoen	3	—	5	—	—	—	1
Aalscholver	48	7	3	7	15	72	6
Blauwe reiger	12	10	6	9	16	8	6

Nog een enkele opmerking over dit traject:

De telling van november werd beïnvloed door een grootscheepse reddingsoefening van de Reddingsbrigade, waardoor veel vogels richting Muiderberg vlogen. Voorts is de windrichting van invloed. Bij harde wind op de kust, zoeken de meeste vogels het rustige water aan de dijk van de nieuw polder op, wat uiteindelijk ook in de aantallen tot uiting komt met name voor de maanden januari en februari.

Verder worden op dit traject nog vele andere vogelsoorten waargenomen of gehoord. Enkele soorten in september waren Waterral, (vijf ex. roepend in het riet), Lepelaar (overvliegend), Watersnip, Oeverloper, Bontbekplevier, Visdief en Zwarte stern en van de stootvogels Buizerd, Torenavalk, Wespendif, Havik en Bruine Kiekendif.

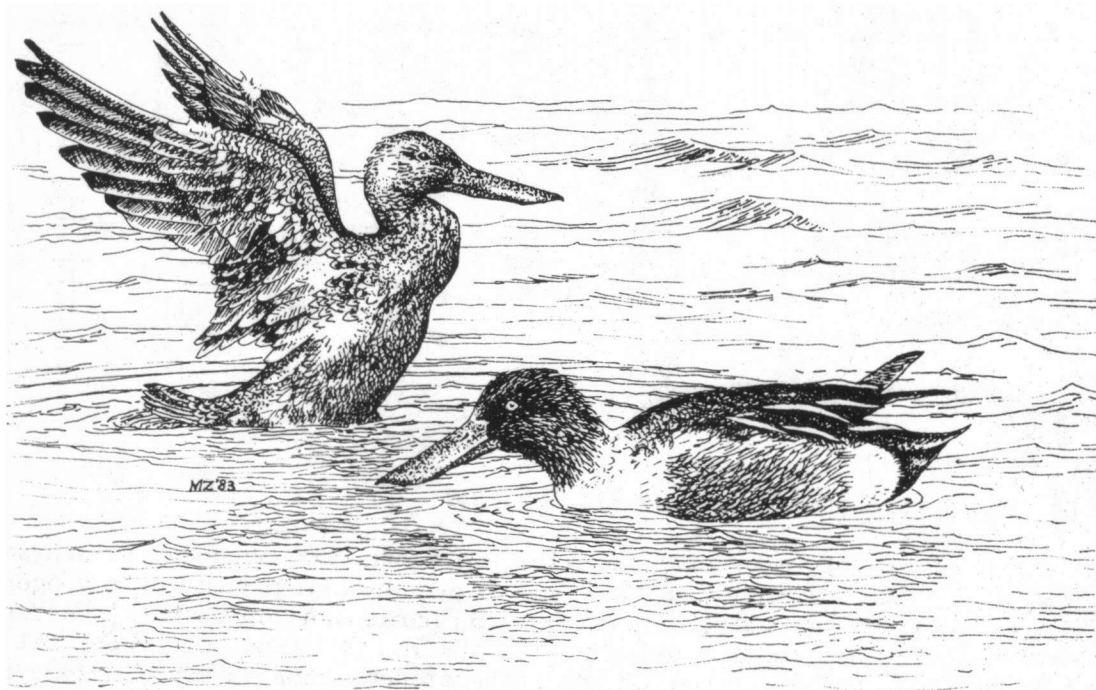
Bij de volgende tellingen werden nog een IJsvogel, Bokje(?), Oeverpieper, Bonte strandlopers, Sperwers en Blauwe Kiekendif waargenomen.

Dit traject wordt tegenwoordig wel meer verstoord door een nieuw surfstrand bij Valkenveen en de grote jachthaven bij het Naarderbos

Dit traject werd geteld door: I.W. van Woersem, H. Fuchs, J. Verheij,
J. Hardon - van Velzen

Traject II Huizerpier - Eemmond (Raboes)

	<u>sept '82</u>	<u>okt</u>	<u>nov</u>	<u>dec</u>	<u>jan '83</u>	<u>febr</u>	<u>maart</u>
Roodkeelduiker	—	—	1	—	—	—	—
Fuut	92	74	47	—	2	18	25
Wilde eend	250	507	465	27	640	470	119
Wintertaling	252	40	43	—	—	46	112
Krakeend	—	—	—	—	—	—	6
Smient	25	1510	4032	—	3800	4505	2300
Pijlstaart	—	4	—	—	—	—	—
Slobeend	24	—	—	—	—	—	3
Zweeend niet gedet.	—	—	—	—	150	100	—
Knobbelzwaan	3	—	36	—	—	—	—
Wilde zwaan	—	—	11	—	—	—	—
Kleine zwaan	—	17	283	14	—	—	2
Nijlgans	—	—	—	—	—	1	—
Topperend	—	—	1	—	—	—	—
Kuifeend	11	—	—	—	—	—	6
Tafeleend	12	—	30	—	—	240	—
Brilduiker	—	—	4	—	—	—	9
Grote zaagbek	—	—	—	—	—	1	4
Nonnetje	—	—	—	—	—	1	—
Bergeend	2	8	5	—	—	29	17
Meerkoet	27	7	12	—	—	80	74
Blauwe reiger	11	7	6	2	—	2	3
Aalscholver	34	87	36	—	—	32	16
Casarca	—	—	—	—	—	—	1

Dit traject is weer een stuk veranderd vergeleken bij 1981-1982 door de oprukkende bebouwing, het surfstrand bij Huizen, verder vindt verstoring plaats door steeds meer wandelaars met en zonder hond(en) en door vogelaars niet te vergeten. Hier door zijn er bij de Huizerpier en verder langs de gehele dijk tot aan de Stichtse brug minder vogels in het winter halfjaar aanwezig. Net als bij traject I is de windrichting ook van invloed op het zich concentreren van watervogels op bepaalde plekken. Bij de Stichtse brug zijn, net als het vorige telseizoen, de grootste aantallen watervogels te vinden. Vooral de Smient springt er uit, hoewel er minder waren op de teldagen dan in het vorige seizoen. De hoogste aantallen waren in 1982 febr. 8180 en 1983: febr. 4505 EX.

Meer naar de Eemmond toe bevinden zich vaak Wilde eenden en Wintertalingen. Verder werden er bij de tellingen nog enkele andere vogelsoorten waargenomen, oa. Velduil, Smelleken, Boomvalk, Bruine Kiekendief en Blauwe Kiekendief, Purper reiger Lepelaar, Baardmannetje, Sperwer, Zilverplevier en nog vele andere soorten. Dit traject werd geteld door: Fr. v. Klaveren, N. Dwars, H. Hardon en A. Vermeule.

TRAJECT III HOLLANDE BRUG-DUDE HOND (ZUIDELIJK-FLEVOIAND)

	sept'82	okt	nov	dec	jan'83	febr	maart
IJsduiker	—	—	—	—	1	—	—
Fuut	20	27	20	102	73	407	90
Wilde eend	265	83	51	38	22	280	101
Wintertaling	—	—	—	—	—	7	1
Krakeend	—	—	—	10	8	75	39
Smient	—	—	—	—	4	—	—
Pijlstaart	—	7	—	—	—	—	2
Slobeend	—	2	1	—	—	1	—
Knobbelzwaan	31	—	—	—	—	1	—
Kuifeend	2	23	99	165	164	126	11
Tafeleend	—	201	136	99	69	93	1
Brilduiker	—	—	—	5	7	11	6
Grote zaagbek	—	—	—	1	34	84	2
Middelste zaagbek	—	—	—	—	1	—	—
Nonnetje	—	—	—	—	1	36	2
Bergeend	—	—	—	—	—	14	—
Meerkoet	293	249	48	66	83	242	136
Aalscholver	9	72	27	2	38	35	6
Blauwe reiger	15	3	6	—	1	5	2

De resultaten van dit traject zijn iets beter dan die van het vorige seizoen, als gevolg van de gunstige weersinvloeden (windrichting) en ijsbedekking. Het aantal soorten ging van 13 naar 19 en de aantallen van b.v. Meerkoet ging in alle maanden in aantal vooruit, de Kuifeend is ook in aantal gestegen in vergelijking met het vorige telseizoen. Verder was er een hele leuke waarneming van een IJsduiker bij Almere-Haven.

Dit traject werd geteld door subgroep Zuidelijk-Flevoland:
G. Blok, J. Boshuizen, H. Rijkenborgh, L. Verberne en G. Tomei.

TOTAAL AANTALLEN VAN WATERVOGELS IN IJSSELMEER EN RANDMEREN IN NOV '82 EN JAN '83

	nov. '82	jan. '83
Wilde eend	12.084	16.915
Wintertaling	2.577	641
Zomertaling	50	—
Kraleend	1.304	710
Smient	39.007	23.059
Slobeend	3.626	149
Pijlstaart	226	13
Zweeënd niet gedet.	—	150
Krooneend	17	14
Toppereend	22.144	43.188
Kuifeend	71.907	72.218
Tafeleend	44.826	24.790
Brilduiker	1.201	6.756
Duikend niet gedet.	9.700	1
IJseend	2	5
Grote zeeëend	1	—
Zwarte zeeëend	1	2
Eldereend	13	35
Zeeëend niet gedet.	—	—
Grote zaagbek	494	4.847
Middelste zaagbek	1	28
Nonnetje	—	131
Zaagbek ongedet.	—	—
Bergeend	1.995	412
Eend ongedet.	—	—
Knobbelzwaan	418	323
Wilde zwaan	22	42
Kleine zwaan	400	657
Zwaan niet gedet.	—	—
Meerkoet	29.616	18.482
Fuut	4.569	4.261
Dodaars	92	69
Geoorde fuut	6	3
Kuifduiker	4	—
Roodkeelduiker	4	2
Aalscholver	183	334
IJsduiker	—	1

Alleen al uit deze twee tellingen blijkt hoe belangrijk dit gebied is voor verschillende watervogels, speciaal in herfst en winter. Niet alleen als fourageergebied maar ook als rust c.q. ruigebied zijn IJsselmeer en Randmeren voor watervogels onmisbaar.

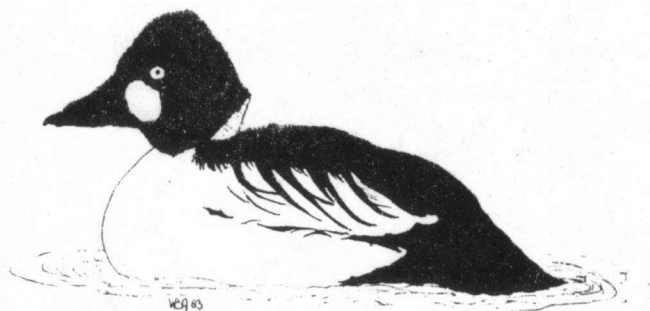
Hierbij wil ik alle tellers bedanken voor hun werk en voor het nieuwe seizoen veel succes toewensen.

N.B. Voor vergelijkingen met het vorig telseizoen zie Korhaan Jaargang 16, nr. 4 Blz. 87-89.

EXCURSIE AMSTERDAMSE WATERLEIDINGPLASSEN TE LOENEN

H. en E. Russer

Op 10 april verzamelden zich ongeveer 30 mensen bij de ingang van het waterleidingsterrein om olv. de heer Bergeik een wandeling door het gebied te maken. De excursie begon om 7 uur 15, en we werden al snel verrast door een roepende IJsvogel, die helaas niet werd gezien. Later werd door een aantal bezoekers wel een IJsvogel waargenomen. Ook werd een aantal malen een fel roepende Waterral in de rietkraag gehoord. De mooiste waarneming van de excursie was een Kuifduiker in zomerkleed. Deze vogel liet zich twee maal erg dichtbij bekijken, waarbij de orangerode hals en de oranje oorpluimen zeer goed waarneembaar waren. Van de eend-achtigen werden waargenomen: Wilde-, Slob-, Krak-, Tafel- en Kuifeend, Smient en Brilduiker. Ook waren er 4 Nijlganzen en 3 overtrekkende Grauwe Ganzen. Toen een van de excursiegangers een Baardmannetje meende te horen, werd even gewacht en als beloning voor het wachten liet een mannelijk exemplaar zich prachtig bekijken. Fitis, Tjiftjaf en Rietgors zongen uit volle borst. Andere leuke waarnemingen waren: een overtrekkende Wulp, 4 Watersnippen, 1 Bruine Kiekendief, 1 Sperwer en 1 Waterpieper. In totaal werden 52 verschillende vogelsoorten waargenomen. Om kwart voor elf was de excursie ten einde en keerde iedereen met een tevreden gevoel naar huis terug.

MUIS EET SPERWER ?

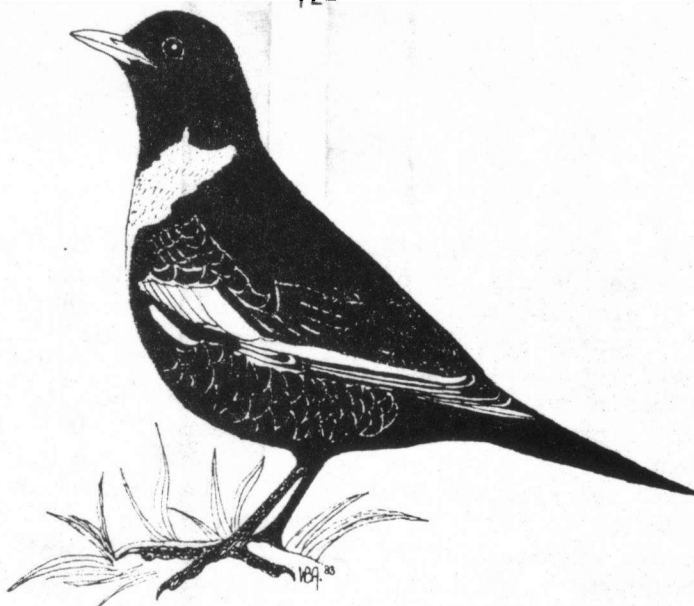
G. Jaspers

Deze toch wel wat misleidende titel zal ik snel rechtzetten: het klinkt een beetje als een nieuwe uitvinding. Op 25 februari 1983 was ik met een excursie in het Eukenberg gebied op ca. 200 meter van de Gooimeerkust. Met een groep echte Amsterdammertjes (niet die stenen palen dus) zou ik heel voorzichtig wat uileballen gaan rapen in een Ransuilen slaappleats. Om iets over te houden mocht iedere leerling 1 "bal" meenemen en voorzichtig slopen we het bos weer uit. Bij een grote den lag een vogel. Een Sperwer vrouwtje, nog niet langer dan een paar dagen dood. Geen ring maar wel aangevreten. Vanuit de onderkant was een soort slanke pyramide gegeten in het rode stevige borstvlies, ca. 4 cm diep en eindigend in een punt. Wie doet nou zo iets? Voorzichtig verder kijkend vond ik op de buikzijde op en tussen de veren enige tientallen muizekeutels. U weet nu waarom "Muis eet Sperwer" als opschrift is gekozen. Was dit echt muizenwerk? Was dit een (bos) spitsmuis die dit deed? Eten spitsmuizen überhaupt (zulk groot) aas? Na even nadenken wat te doen, heb ik de Sperwer laten liggen. Door (natuurlijk) het smoesje van tijdgebrek ben ik pas op 8 maart weer gaan kijken. De Sperwer droogde langzaam in, het vlees rotte niet. Er was nog iets meer aangegeten en wel in dezelfde kegel maar daarna niet meer. Navraag bij deze en gene leverde nog niets op: "Nooit van gehoord" is steeds het antwoord. Iets bijzonders dus, en daarom deze mededeling in de Korhaan met natuurlijk als laatste "Wie heeft ook wel eens.....?"

EEN WEEKEND SCHIERMONNIKOOG 22/4-24/4

Yvon en Paul Volkersz

Vrijdag 3 uur vertrek van huis. Het was mooi weer en half bewolkt, het moet minstens 10°C geweest zijn want onze auto startte in 1 keer. We namen de route door de polder wat veel verscheidenheid biedt aan roofvogels maar daardoor erg gevaarlijk voor vogelende chauffeurs. Onze eerste stop was langs het Tjeukermeer en Hans, fanatiek als altijd hoorde een visdiefje en regenwulpen. Bij de boot aangekomen druppelde het aantal vogelaars langzaam binnen om met een totaal van 63 de grote oversteek te wagen (een record aantal) Dit aantal werd in een bus gestopt en vervoerd naar de jeugdherberg "Rijsbergen" Dezelfde avond werd voor de liefhebbers een wandeling langs de Berkenplas georganiseerd, waar de Ransuil werd gehoord. Na een korte nacht was het zaterdag-ochtend al vroeg dag en werden er 5 groepen ingedeeld met als excursie leiders 1 Arthur-Hans 2 Fred-Yves 3 Adrie-Peter 4 Nico-Jelle 5 Dick-Willie. Wij waren ingedeeld in groep 5 en startte om 6.30 uur om naar de zeetrek te kijken, bij paal 5, daar was echter weinig te zien, daarna via het bospaal naar de bunker en vervolgens naar het wad waar we de Goudplevieren in geuren en kleuren konden bewonderen.

De volgende grote stop was de Westerplas, tussen de koeien fouragerende en poseerde de Engelse gele kwikstaart. 's-Middags konden we naar hartelust genieten van de Beflijster, de Tapuit en de Sprinkhaanrietzanger. We vielen van de ene verbazing in de andere, want in de Kobbeduinen werden we onthaald door 1 naakthen en 4 naakthanen, je zou er kippevel van krijgen want zo warm was het nu ook weer niet. In hotel Rijsbergen stonden om 6.00 uur bergen rijst te dampen waarvan lekker werd gegeten, hulde aan de gastvrouw met haar hulpjes. Om het eten te laten zakken werd er nog een ommetje gemaakt langs de Berkenplas, waar een Houtsnip overvloog en de geoefenden hoorden een Ransuil. De score van 1 zonnige dag was 133 soorten, met dit resultaat en nog een lezing van de heer Zwaan over Schiermonnikoog konden we ons met een gerust hart te bedde begeven. Zondag weer vroeg dag en weer mooiweer. Je zag de gezichten met het uur roder worden. Te voet gingen we naar de Berkenplas waar Dick ons bij ieder struikje liet horen, kijken en nadenken, erg leerzaam. In een flits is nog een Gekraagde roodstaart gezien. Voor de 2e keer op het wad aangekomen hebben we zo'n 6000 (we kijken niet op 1 of 2 meer of minder) Bontestrandlopers in een fascinerend schouwspel heen en weer, op en neer en door elkaar heen zien vliegen zonder met elkaar in botsing te komen. Ook voor de 2e keer naar de Westerplas waar alle ogen en oren gericht waren op de Roerdomp, die wij niet hebben gezien, alleen de "roerpaal" (dat is een silhouet van een vogel maar door een telescoop gezien blijkt dit dan een scheefstaand paaltje te zijn) Vervolgens fietsend en zwetend door de moerassen van Schier naar de Kobbeduinen waar 2 vechtende Kiekendieven te aanschouwen waren.

Afijn we fietsten net weer terug en opeens: "We hebben de Roodhalsfuut gezien", wij in noodtempo weer terug naar de Westerplas en jammer dus, wij géén Roodhalsfuut gezien. Dit was wél de vogel die als laatste aan de lijst werd toegevoegd. Nadat de fietsen waren ingeleverd hadden we na de 2e dag een totaal resultaat van 143 soorten. Nadat in Lauwersoog was aangemeerd, kon op een fantastisch en voldaan weekend worden teruggeken.

Vervolgens wilde ik nog even het Lauwersmeer op de foto zetten en bij stilstand vloog er nog geen 30 meter van ons vandaan een Velduil op waar we het hele weekend op hebben zitten azen. Pech voor de snellen onder ons.

Schiermonnikoog-gangers,

Bedankt voor jullie

feliciteitkaart voor

Paul's gebreke!

Love van't Hoff

Paul van der Poel

VERSLAG VAN DE EXCURSIE NAAR DE ARKEMHEENSE POLDER

C. Westeneng

Toen zondagmorgen 9 januari 1983 's morgens m'n wekker afliep en ik tussen de gordijnen naar buiten keek en het daar zag waaien en miezeregen, dacht ik even: wat een hobby, dat vogelen! In plaats van lekker uitslapen, nu snel eruit, koffie zetten en op naar Hilversum. Maar ik had er geen spijt van, want de excursie naar de Arkemheense polder (tussen Nijkerk en Spakenburg) was beslist de moeite waard. Deze polder is zo'n 600 jaar oud, er zijn verscheidene boerderijen en houtwallen, terwijl een oud stoomgemaal het overtollige water eruit pompt. De Kleine Zwanen waren uiteraard in grote getale aanwezig, evenals de Knobbelzwanen, zodat we het verschil goed konden zien. We zijn een paar maal de dijk op geweest langs het Randmeer, om daar de Smienten en Grote Zaagbekken te bekijken. Er waren ook Aalscholvers, Futen, Kuifeenden en Slobeenden te zien. Natuurlijk zwommen daar en in de sloten en plassen her en der in de polder nog meer soorten watervogels zoals: Wintertaling en Nonnetje. Maar de volledige lijst met soorten heeft o.a. Fred van Klaveren, die samen met Maarten Klomps de leiding had. Onderweg ergens in de polder stonden we naar een troep Wulpen en Kieviten te kijken, die ineens door een kleine roofvogel werd opgeschrikt. De H.H. deskundigen konden het niet eens worden of het nu een Sperwer of een Smelleken was, maar over de Blauwe Kiekendief, die door óns werd opgeschrikt bestond geen verschil van mening. Met in totaal 31 soorten vogels en 10 vogelaars was het een leuke ochtend.

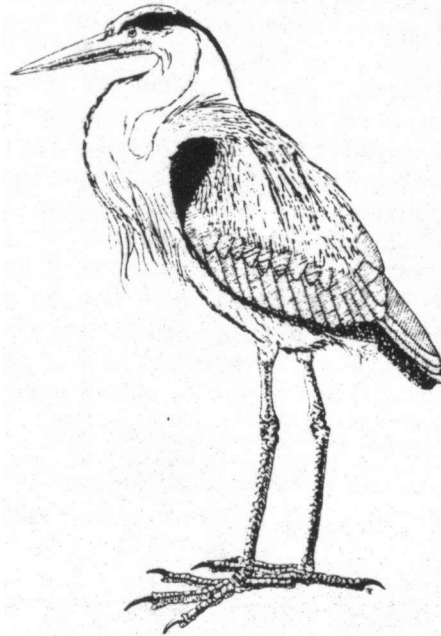
BROEDGEVAL ELAUWE REIGER OP SCHOONOORD

A.J.van Klaveren.

Dit jaar, 1983, heeft een paar Blauwe reigers een nest jongen grootgebracht op het landgoed Schoonoord te 's Graveland. Schoonoord grenst aan Trompenburgh dat reeds een kleine kolonie Blauwe reigers bezit. Ten zuiden van Trompenburgh ligt Gooilust waar reeds vele decennia's (zeker vanaf 1921) een kolonie aanwezig is. Op 29 maart van dit jaar zag ik een Blauwe reiger op een nest zitten, dat in een hoge beuk zat aan de westrand van het landgoed. Reeds enige tijd daarvoor hadden zich rond deze plek Blauwe reigers opgehouden. Aangezien dit een vertrouwd beeld was, gezien de aangrenzende kolonies, was het me niet als bijzonder opgevallen. Doch nu sleepten de reigers met takken en het nest in de kale takken was duidelijk zichtbaar. Met de telescoop (Kowa) kon worden vastgesteld dat de Blauwe Japen beide het volwassen klee droegen. Op 4 april hadden ze waarschijnlijk eieren, blijkens de volgende notitie in mijn dagboek: "Eén exemplaar landde, waarna het andere exemplaar opstond van het nest. Enige tijd hebben ze bij elkaar op het nest gestaan, soms poetsend, waarna één exemplaar weer wegvloog..." Tot dat het blad aan de bomen kwam konden we het nest vanuit onze huiskamer zien zitten, na eind april-begin mei werd het erg moeilijk de reigers waar te nemen en doordat ik ze niet zo vaak zag, nam ik min of meer aan dat ze verdwenen waren. Waarschijnlijk hadden ze toen al jongen en bleef één of beide ouders langere tijd weg om voedsel te halen uit de omliggende polders. Op 5 juni werd wederom een exemplaar gezien boven het bos. De avond daarop (6-6) ben ik gaan luisteren onder 't nest of ik de jongen kon horen. Waarschijnlijk hadden ze net een maaltje Hollandse nieuwe verschalkt, want ze gaven geen sjoegen. Toen ik op 7 juni 's avonds laat uit m'n raam hing, hoorde ik de jongen luidkeels roepen vanaf het landgoed. Aan hun stemvolume te horen waren ze vrijwel even groot als de jonge reigers van Gooilust die rond 7 april uit het ei zijn gekropen, want toen werden vanaf diverse nesten jongen gehoord.

Misschien dat we in de toekomst op andere landgoederen ook nesten van Elauwe reigers zullen aantreffen. Op Schaep en Burgh en Boekestejn overnachten een klein aantal reigers reeds enkele jaren achtereen in bepaalde bomen, (waarvan er onlangs jammer genoeg twee zijn omgezaagd). Ofschoon de Elauwe reiger populatie zich landelijk gezien langzaam uitbreidt (hoewel de populatie zich op het moment blijkt te stabiliseren), heb ik het idee dat het aantal nesten van Gooilust (en mogelijk ook van Trompenburgh) eerder achteruit gaat dan vooruit. Op 7 maart 1982 waren 12-15 nesten bezet terwijl op 12 maart 1983 15 nesten bezet waren en $\pm$ 10 onbezet.

Mogelijk was daarom het beschreven broedgeval slechts een verschuiving van een broedpaar van Gooilust of Trompenburgh naar Schoonoord, op zich best interessant!

ONTVANGEN LITERATUUR

- ARGUS, Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 7 no 4, dec. 1982:
Predatie van Kneuenesten door Kraaien en Eksters - De bunzing ten offer aan traditie? - Rotganzen op Terschelling, ongewenste vreemdelingen - Muskrattenbestrijding - Bont een smerige zaak - Stootvogelvangst met kraaienvangkooien - Havik en Buizerd belaagd - Problemen voor de Havik in Brabant - Drukke sekhoorn: altijd eten, altijd bezig... - Uitzetten Korhoenders Goois Natuurreservaat.
- AYTHYA, VWG der NJN, jrg 22 no 1, art 1983:
Roofvogels rond Jaca.
- CULTUURLIJF, personeelsorgaan v.d. RIJP, jrg 19 no 2, febr. 1983:
Wat gebeurde er bij de RIJP in het oude jaar en wat staat ons te wachten in het nieuwe jaar? Een jaarlijkse beschouwing.
- Idem, jrg 19 no 4, april 1983:
Riet en biezten maken afvalwater zuiver - Scharrelen op een steenhoop - Minister stuurt studierapporten over Markerwaardgebied naar Kamer.
- DUTCH BIRDING, Stichting Dutch Birding Association, jrg 4 no 2, 1982:
On European occurrence of Lesser Snow Goose from Canada - Rare Birds in Netherlands in 1980
- Idem, jrg 4 no 4, 1982:
Field identification of Sand Plovers in East Africa - Afwijkende Spreuw bij Huizen in augustus 1981.

FICEDULA, Twentse VWG, jrg 11 no 4, december 1982:
Late doortrek Wespindieven.

DE FITIS, VWG Haarlem, jrg 18 no 6, 1982:

Lijst met eerste waarnemingsdata in Zuid Kennemerland - Aantal Roeken neemt weer toe maar vergunningenbeleid is bedreigend - Verslag van een vogelreis in Israël (1).

Idem, jrg 19 no 1, 1983:

Hekslot 1981 (vlak bij Haarlem onder de rook van de Hoogovens) - Verslag van een vogelreis naar Israël (2) - Ganzentrek boven Skåne (Zweden).

DE GRASPIEPER, Samenw. VWG's NH., jrg 3 no 1, april 1983:

Wulpen op de Noordhollandse slappplaatsen - De Huiszwaluwteiling in de regio A'dam in 1981 en 1982 - Over de herkomst en de trek van bij Castricum geringde Fitissen - Het voorkomen van de Ruizerd in Noordhollands Noorderkwartier (1966-1980) - 3 artikelen over Zwarte Sterns.

DE GRUTTER, Vogelbeschermingswacht "Zaanstreek", jrg 7 no 1/2, april 1983:

Boomvalk in januari langs Binnen-Krommenije - 1982 een slecht Huiszwaluwjaar - De Tapuit en het Paapje in de Zaanstreek en het Alkmaardermeergebied.

DE KRUISEK, Vogelwacht Utrecht, jrg 26 no 2, april 1982:

Kramsvogels boven Amsterdam - Albino zwaluw- Amelisweerd 81-82 - Steppenvorkstaart-plevier bij Langbroek - Veel Witte Kwikstaarten in 1982 - Wat betekenen vrije vogelreservaten voor de vogels? Verslag van de roofvogeltelling in de provincie Utrecht winter 1981/82.

DE KLEINE RATELAAR, IVN afd. Gooi e.o., jrg 4 no 7, jan 1983:

Onze bossen in de winter.

IN DE KIJKER, World Wildlife Rangers Gooi e.o., jrg 5 no 1, jan 1983:

Meer bossen en bomen! (moeten er komen) - Libellen (1) - Braakballen (1).

Idem, jrg 5 no 2, febr 1983:

Het Naarderbos: broedvogelinventarisatie 1982 - Libellen (2).

Idem, jrg 5 no 3, april 1983:

Braakballen (2) - Libellen (3).

LIMOSA, NOU, SOVON/COV, red. WATERVOGELS, jrg 55 no 3, 1982:

Over de geslachtsverhouding bij Slobeenden in najaar en winter - Rui en biometrie van de Goudplevier - Kruisbekken op de Zuidwest-Veluwe - 28e Jaarvergadering Internatio-

nal Waterfowl Research Bureau - Broedsucces gemerkte Brandganzen.

Idem, jrg 55 no 4, 1982:

Hoe zijn Brandganzen over de voedselgebieden in het noordelijk Deltagebied verdeeld? - Over fenologie en biometrie van Oever- en Waterpieper - Roofvogeltelling in Nederland in januari 1982 - Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1981.

NATUUR EN MILIEU, Stichting Natuur en Milieu, jrg 6 no 12, dec 1982:

Bossen in het regeringsbeleid: perspectief voor de natuur? - Verarming en verrijking van de zoogdierfauna - Voor de jeugd! Een boom over milieu.

Idem, jrg 7 no 2, febr 1983:

Verkeersveiligheid voor padden: goed, maar niet genoeg - Meeuwen niet "beschermenswaard".

Idem, jrg 7 no 5, mei 1983:

Toenemende gevolgen van zure neerslag in Nederland.

MEERKOL, Officieel Orgaan der NJN Distrikt 5, jrg 50 no 1, jan 1983:

Essenhakhout.

MENS EN VOGEL, Belgisch informatieblad voor studie en bescherming van de Europese Avifauna.

jrg 20 no 4, okt/dec 1982:

Akkermans geeft toe aan huichelende vinkeniers! - Netten en dynamiet tegen Spreeuwen - Het Zwin: beschermd natuurgebied... of een diertuin? - Vreemde eilandbewoners op Nieuw-Zeeland - Ook de Kraanvogel is in gevaar - Scholekster - Het dier in de Nederlandse schilderkunst 16-17de en 19de eeuw - Het Winterkoninkje (in sagen en legenden, L.R.).

Idem, jrg 21 no 1, jan/mrt 1983:

De Nederlandse jachtwet - Jacht in Nederland. Eendenkooien - In Nederland zoals in België, in tegenstrijd met de Europese richtlijn voor Jacht en Vogelbescherming: Kievitselieren rapen, hoe lang nog? - De Koningsarend in de ecosystemen van Zuid-Frankrijk - Het Roodborstje (in sprokjes, liedjes en sagen, L.R.) - Toenemende stroperij door jagers.

DE MOURIK, VWG Rijk van Nijmegen e.o., jrg 9 no 2, 1983:

Voorjaarsfenologie 1981 en 1982 (2) - Vogelzang rondom zonsopkomst (slot).

NATUURBEHOUD, Ver. tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, jrg 14 no 1, febr 1983:

Er is maar één toetssteen: het beleid - Griend, barstensvol leven en toch rust - Reigers in Nederland. De Oostvaardersplassen als toeleveringsgebied - Eemland schappelijk ingericht - Het polderland is oud. Op zoek naar de geschiedenis van Midden-Delfland.

PERKSTUTTER, NJN afd. Hilversum, jrg 12 no 3, 8 jan 1983:

Voorzittersgewauwel - Correspondentie tussen Werkgrope Heidevrijwilligers en de NJN over het werken op de Westerheide. (Overigens wordt voor het Hol - de vergader- en werkruimte van de NJN - oud, doch deugdelijk meubilair gevraagd: bankstellen, stoelen en zelfs schemerlampen. Ook glazen, mokken, gebakstellen en bestek zijn van narte welkom! Een binnenbezem (of stofzuiger?) is ook nooit weg. Wie oh wie? Bellen naar Robert Jan Prins, tel 035-16317.

idem, jrg 12 no 4, 6 febr 1983.

ROM, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, magazine no 2 maart 1983 en no 3 april 1983 en bulletin no 3 april 1983: diverse artikelen over bestemmings- en structuurplannen, Waddenzeebeleid, ervaringen met wet Geluidhinder etc.

Het UILSKUIKEN, Vogelwacht Delft e.o., jrg 2 no 5, jan 1983.

VANELLUS, Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, jrg 35 no 5, sept/okt 1982: Een themanummer: Eendenkooien in Friesland.

Idea, jrg 36 no 2, mrt/april 1983: Nog iets over eendenkooien in Friesland - Jaarverslag 1982 van "It Eibertshien" - Bijzondere schaaldieren.

VELD EN VITRINE, Fries Natuurhistorisch Museum, no 79, dec 1982:

Idea, no 80, mrt 1983: Uilen - Pijlstaartrupsen en hun vlinders in 1982.

Idea, no 80, mrt 1983: Amfibieën en reptielen in Friesland.

HET VOGELJAAR, Stichting "Het Vogeljaar", jrg 30 no 6, dec 1982:

De Nederlandse Ooievaars in 1982 - Vogelwaarnemingen op het eiland der 300 vulkanen; Lanzarote - Vermindering van draadslachtoffers door markering van hoogspanningsleidingen in de omgeving van Heerenveen - Aalscholvers en natuurbeheer - Pleisterplaats-reservaten voor Kraanvogels een urgente zaak.

VOGELS, Ned. Ver. tot Bescherming van Vogels, jrg 2 no 9, mei/juni 1982:

Ransuil, muizenvangende "katuil" - Ganzenjacht in de Alblaservaard - De Spotvogel als imitator - Vogelrijk Twente - De Havik is terug, maar voor hoe lang? - Jaarverslag 1980 Werkgroep Vogelsterfte.

Idea, jrg 3 no 15, mei/juni 1983: Rotganzen worden opnieuw weggejaagd - Jaarverslag 1982 - Saker Valk, Aziatisch fauna-element in Europa - Weidevogelbescherming een zaak van boeren en buitenlui - Kemphanen, strandlopers en andere steltlopers.

IN VOGELVLUCHT, Vogelstudiegroep van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, jrg 5 no 3/4, dec 1982:

Het gehele nummer is gewijd aan watervogels langs de Limburgse Maas, de ontgrindingen en de herinrichtingsplannen.

Idea, jrg 6 no 1, maart 1983: Inventarisatie van de Roek in Limburg in 1982 - Gegevens over het voorkomen van een aantal vogelsoorten in de boswachterij Vaals - Sottvogeltelling in Zuid-Limburg in januari 1982 - Inventarisatie van Fuut en Dodaars in Limburg in 1982.

WATERWERELD, Gemeentewaterleidingen, jrg 35 no 2, dec 1982:

GW levert gezuiverd water aan de Loosdrechtse Plassen - In gesprek met Jan Strijbos - Het ontstaan van verstuingen in de duinen.

DE WULF, Haagse Vogelbescherming, jrg 14 no 2, april 1983:

Asielnieuws.

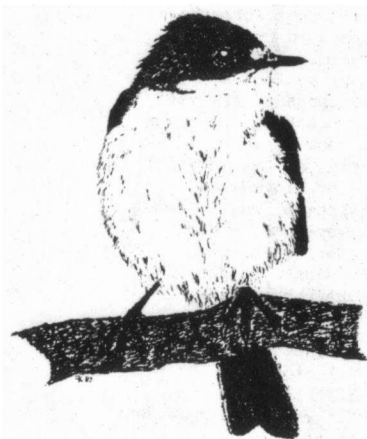
Samenstelling: Leny Reddingius

VELDWAARNEMINGEN

Parelduiker	1	19- 1	Waterleiding plas	JvB
Kuifduiker	1	10- 4	" " " zomerkleed	ER+exc
Geoorde Fuut	1	30- 3	Hilversums Wasmeer	AV/ND
Dodaars	1	30- 3	Hilversums Wasmeer	" "
"	2	5- 4	Vestinggracht Naarden	HS
Roerdomp	1	9- 1	Eempolder - N	FL/RA
Woudaapje	2	30- 5	Ankeveense plassen	PSc/RI
Blauwe Reiger	1	31- 3	Naarder Meent. Ving 50 cm Snoek en werkte deze probleemloos weg	IW
Purperreiger	1	8 en 9- 4	Muiderzand	YB
" "	1	16- 4	Vliegveld Hilversum	DJ
Ooievaar	2	1- 5	Bethunc polder en Breukelev. plas OV	HR/JK/JSp
" "	1	1 en 2- 5	Weiland bij Kerkelantien, continue fouragend, 's nachts elders, 2e dag terug	JJ/MS/FK/AV
Lepelaar	1	11- 4	Omg. Naarden Vesting, rustend	PSc/RI
Grauwe Gans	ca 32	6- 4	Weiland O.v. Het Hol, Kortenhoef, foer.	JJ
" "	3	10- 4	Waterleidingplas OV.	HR+exc
Krakoend	lmt+lpr	27- 3	Eempolder Noord	FK/AV/ND
" "	lpr	11- 4	Kortenhoef Suikerpot	FK
" "	2pr	11- 4	Kortenhoefse plassen West	FK
" "	6	10- 4	Waterleiding plas	JvB+exc
Chileense Smient	1	10- 4	Waterleiding plas rustend	JvB+exc

Casarca	lmn	1- 4	Stichtse Brug	MvH
"	2	3- 4	Waterleiding Plas	JvB
"	1	7- 4	Berostein 's Graveland	PSc
Nijlgans	lpr	13- 3	Groeneveld Baarn	FK/WL
"	lpr	28- 3	Roekesloyn 's- Graveland	PSc
"	2pr	1- 4	t.Z.v. Suikerpot Kortenhoeft	FK
"	3pr	11- 4	Schaep en Burgh 's Graveland baltsend	FK
"	3	15- 4	Stichtse Anke-v. Polder	FK/TL
Grote Zaagbek	lpr	8- 3	Vestinggracht Naarden	HS
"	lvr	10- 4	Waterleidingplas	AV+exc
Nonnetje	1	9- 1	Eempolder Noord	FL
"	lmn	27- 3	Dammerkade Ankeveen OV	PSc/DvV
Buizerd	6	28- 3	Hoorneboegse Hei, schroevend op termiek	JJ
Ruigpootbuizerd	1	15- 4	Ankeveense Polder OV	FK/TL
Havik	1	26- 3	Polder Achteraf Breukeleveen	HR/ER
Sperwer	lvr	30- 3	Naarder Meent had kievit goslagen	IW
"	1	2- 4	Hilverbek	RA/IK
Zwarte Wouw	1	25- 4	Westerheide OV	RM/AV/WH/JJ
Bruine Kiekendief	lmn+lvr	28- 3	Stichtse Brug	PSc
"	lmn+lvr	10- 4	Zanddijk	AP/RMa
Blauw Kiekendief	2mn	24- 2	Omg. Beresteinseweg 's Graveland	FvK
"	lvr	1- 4	Suikerpot Kortenhoeft	FK
"	lvr	7- 4	Oppad 's Graveland	JJ
Slechtvalk	lmn	26- 3	Eempolder Noord	YB
Boomvalk	1	23- 1	Gooi en Eemlust Eemnes	FL
"	1	27- 3	Dammerkade Ankeveen	PSc/DvV
"	1	23- 4	Zonnestraal Hilversum	MH
Smelleken	1	20- 2	Eempolder Noord	WL/RM
"	lmn	3- 3	Stichtse Ankeveense Polder	FK/TL
Watteral	3	10- 4	Waterleidingplas	JvB+exc
Strandplevier	min.2	4- 4	Stichtse Brug	RA/AK
Goudplevier	5	10- 3	Ankeveense Polder	FK
Watersnip	4	10- 4	Waterleiding plas	JvB+exc
Wulp	15	13- 2	Eemnesser polder	WM/EB
Regenwulp	1	13- 4	Ankeveense Polder OV	FK
Regenwulp	3	16- 4	Kromme Rade 's- Graveland OV	FK
Kemphaan	15+20	7- 4	Stichtse Brug	AP/RMa
Bonte Strandloper	27	1- 4	Stichtse Brug	MvH
Kluut	5	1- 4	Stichtse Brug	MvH
"	3	20- 4	Slikveld Hollandse Brug	MZ
Ransuil	lvr	20- 4	Naarderbos	EV/MZ
"	1	30- 4	Kocherbos	IK/JJ
Velduil	4	19- 3	Stichtsebrug	AP/GR
Bosuul	2	17- 3	Echobos Muiderberg	MZ
"	lpr	16- 4	Torenlaan Blaricum	DJ
"	lad+2juv	16- 4	Terbeek e.o. Muiderberg	MZ
"	min.3	22- 4	Omg. De Snip T.V. toren	JJ
IJsvogel	1	12- 2	Bermsloot RWL Naarden	HMdr
"	lof2	2- 4	Hilverbek 's-Graveland	RA/IK
"	2	10- 4	Waterleidingplas	HR+exc
"	1	15- 4	Ankeveense Polder	FK
Kleine Bonte Specht	1	29- 3	Boekesteyn 's-Graveland	FK
"	lpr+lmn	17- 4	Gooilust 's-Graveland	FK+exc
Zwarte Specht	lmn	9- 4	De Stulp Lage Vuursche	IK/RA
Boomleeuwerik	4	12- 3	Omg. Smitshuizenbos	VvU
"	lmn	4- 4	De Stulp heide	JJ
Waterpieper	18	2- 4	Omg. Eendekooi Breukeleveen	HR
"	1	10- 4	Waterleidingplas	HR+exc
Gele Kwikstaart	3	16- 4	Stichtse Brug	PSc/DvV
"	1	16- 4	Vliegveld Hilversum	DJ
Grote Gele Kwikstaart	lmn	13- 3	t. N. v. Groeneveld Baarn	FK/WL
"	lmn	19- 3	Emmaweg Kortenhoeft	FK
Witte Kwikstaart	+25	15- 1	Ingang Kerkelanden Hilversum	IK/RA
Raaf	1	4- 4	Kortenhoeft OV	FK
Vuurgoudhaantje	lmn	5en11- 4	Svaen en Burgh 's-Graveland zingend	FK/GM
"	1	24- 3	(ook 30-3 en 11-4) tuin Kortenhoeft foer.	FvK
"	lmn	16- 4	Hilverbek 's-Graveland zingend	FK
"	2pr	16- 4	Poort v. Heesweg Blaricum	DJ
Wintertaling	lpr	9- 4	Vuntus Loosdrecht	JJ
Zomertaling	lpr	13- 3	Slikveld Stichtse Brug	FK/WL
"	lmn	21- 3	Polder achteraf Breukeleveen	HR
"	lpr	9- 4	Kromme Rade Loosdrecht	FK
"	lpr	11- 4	Kortenhoeftse Plassen West	FK
Bergeend	44	11- 4	Wieland bij Zanddijk	JV/IW
"	14	11- 4	Berestein 's Graveland	PSc
"	14+12	4- 5	Boekesteyn 's Graveland	PSc

Bonte Vliegenvanger	1	17- 4	t. Z. v. Hoorneboeg. De eerste van een reeks waarnemingen aldaar	JJ
Tapuit	1+1	25- 4	Westerheide	RM/AV
Roodborsttapuit	lprl/enl	15- 4	Hoorneboegse Hei	JJ
Gekraagde Roodstaart	lmn	25- 4	M.l. terrein a. Westerheide	RM/AV
Zwarte Roodstaart	lmn	17- 4	Dak in Muiderberg	MZ
Grote Lijster	1	3- 3	Ankeveense Polder	FK/TL
" "	1	29- 3	Bocksteyn 's-Graveland	FK
Staartmees ondersoort				
Aegithalus caudatus major	1	6- 3	t. O. v. Naardermeer	FK
Baardmannetje	minl	10- 4	Waterleidingplas	JvB+exc
Goedvink	2	26- 3	Paulus van Loolaan Hilversum	FB/WM
" "	lmn	4- 4	Hilversumse weg Laren	RA
" "	lpr	7- 4	Oppad 's-Graveland	JJ
Appelvink	1	16- 4	Boekweitakker Blaricum	DJ
" "	min.4	16- 4	Hilverbeek 's-Graveland	FK
Putter	16	5- 3	Kortenhoeft	FK
" "	15	30- 3	Huizer Pier	AP
Barmsijs	1	2- 3	Ankeveense Polder	FK
Kruisbek	1	13- 3	Groeneveld Baarn OV	FK/WL

OV = overvliegend

Een "kleine" rechtzetting betreffende het vorige overzicht (jrg 17, pag 56): De regel "Kleintse Jager" moet luiden "Kleine Jager".

Tijdens het vogelen werden nog waargenomen een bunzing (25-3.FK), een gewone pad (26-3.JV), een hermelijn (27-3.TL/EdH), een bruine kikker (30-3.MV/IW) en een dwergvleermuis (10-4.JJ+IVN-exc)

En de inzenders waren:

RA - R. v.d. Akker
 EB - E. Besselaar
 JvB - J. van Bergijk
 YB - Yolanda Bosman
 ND - N. Dwaars
 EdH - E. de Haan
 HHdr - H. Harder
 MH - M. Hinterding
 MvH - M. v. Houten
 WH - W. v.d. Hijden
 RI - R. van Iperen
 DJ - D.A. Jonkers
 JJ - J. de Jonge
 AK - A. Kiel
 FK - F. van Klaveren
 FvK - F.A. v. Klaveren
 IK - I. Karsemeijer
 FL - F. Langendorff
 TL - T. Loohuizen
 WL - W. Leurs
 GM - G. Mijnhout

JM - J. Marra
 RM - R. Moolenbeek
 RMa - R. van Muanen
 Wd - W. Mijnhout
 AP - A. Pluistor
 ER - E. Russor
 GR - G. Rieken
 HR - H. Russor
 HS - Heleen C. Schreuder
 JSp - J. Schaap
 NS - M. Stevens
 PSc - P. Schut
 VwU - Vogelwacht Utrecht
 AV - A. Vermeule
 DvA - Dammis v. Vliet
 EV - Eddy Vasseur
 JV - J. Verhey
 MV - M. Verhey
 IW - I. van Woerseem
 MZ - M. Zwart
 exc. - excursie deelnemers

Samengesteld door Jos de Jonge

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN

Het dagelijks bestuur

Voorzitter : H.Hardon, Dotterbloemlaan 39, Baarn, tel. 02154-18804
Secretaris : P.Dieperink, Wagenstraat 19, Utrecht, tel.030-520491
Penningmeest. : L.Mudde, Slauerhoffstraat 6, Weesp, tel. 02940-11683

Contactpersonen

Avifauna : R.G.Moolenbeek, A.Voetlaan 14, Ankeveen, tel. 035-62641
Eempolders : R.A.Kole, R.Jacobsstraat 28, Bunschoten, tel. 03499-2303
Nestkasten : J.Mekel, Siriusstraat 23, Hilversum, tel. 035-858955
Propaganda : H.W.de Soete, G.v.Amstelstraat 410, Hilversum, tel.035-10834
Vogelcursus : C.C.M.Last, Mr.J.C.Bührmanl. 46, Ankeveen, tel. 035-62099
Contr.Vogelwet: R.G.Moolenbeek, (zie boven)
Korhaan : A.Stoker, Gabriëlgaarde 42,Kortenhoef, tel. 035-62478
Vogelasyl : B.v.Ingen, J.v.Schimmelstraat 6, Naarden, tel. 02159-45658
Z.Flevoland : G.Blok, Schapenmeent 109, Almere-Haven, tel. 03240-16101
Excursies : J.J.M.Hardon-v.Velsen, Dotterbloemlaan 39, Baarn,
tel. 02154-18804
Ringonderzoek :

Inzenden waarnemingskaartjes

J.de Jonge, v. Brakellaan 26, Hilversum, tel. 035-17672

Afhalen waarnemingskaartjes

Ankeveen : R.G.Moolenbeek
Bussum/Naarden: L.Reddingius, Gr. W. de Oudelaan 22, tel. 02159-42508
Hilversum : J.de Jonge
Huizen : F.Griffioen, Omroep 16, tel. 02152-52958

Contributie : f20,- per jaar, huisgenootlid f7.50, Vogeljaar f15,50

Gironr. : 2529179 t.n.v. Penn. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken
Slauerhoffstraat 6, 1382 HR Weesp